

Upprättande av detaljplan för **Kvarteret Syrenen
och Stadsparken**, Västervik.

BEHOVSBEDÖMNING/ AVGRÄNSNING AV
BEHOVSBEDÖMNING (MKB)

Vad är en behovsbedömning?

En miljökonsekvensbeskrivning skall göras för planer och program om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningen är den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida en miljökonsekvensbeskrivning behöver göras eller inte. Behovsbedömningen utgör också ett viktigt underlag för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare i planbeskrivningen eller i en eventuell miljökonsekvensbeskrivning. Behovsbedömningen fungerar även som en checklista för att belysa planens andra konsekvenser, tex sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenser, och kan ge en vägledning i vilka utredningar och analyser som behöver göras i planarbetet. Bedömningarna är preliminära, ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna i denna checklista måste omvärderas.

Omfattas planen av en betydande miljöpåverkan enligt bilaga 2 och 4 i MKB-förordningen ska alltid en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram.

Innebär planen att planområdet tas i anspråk av något av de ändamål som anges i 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) ska innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen följa miljöbalkens 6 kap. 7§ första och andra styckena.

Hänsyn ska alltid tas till det planeringsunderlag som finns att bistå enligt 6 kap. 12§ och 13§ första stycket miljöbalken.

Bakgrund

Bostadsbolaget har förvärvat två fastigheter i kvarteret Syrenen och ansökt om planändring för del av kvarteret för att möjliggöra byggnation av bostäder.

Parallellt med denna ansökan har diskussioner förts kring omdisponering av parkeringsplatser kring stadsparken och kommunhuset för att öka tillgängligheten till bland annat parken och olika besöksmål i planområdets norra delar.

Planens syfte

Syftet med planen är att:

- Möjliggöra för en förtätning med nya bostäder inom kvarteret Syrenen.
- Skapa moderna och flexibla planbestämmelser för stadsparken.
- Förbättra tillgängligheten för gång- och cykeltrafik.
- Förbättra och omlokalisera parkeringar inom planområdet.

Lokaliseringsalternativ/alternativ användning av marken

Området som avses planläggas för ny bostadsbebyggelse är idag planlagt för bilservice och bensinstation. Övriga delar är ianspråktagna för stadspark, kommunhus och bostäder. Ny etablering av bilservice och bensinstation är inte önskvärd på platsen med hänsyn till dagens krav på säkerhets- och skyddsavstånd till bostäder och intilliggande verksamheter.

Nollalternativ

Alternativ markanvändning är nuvarande markanvändning.

Platsens förutsättningar	
<i>Kommentar</i>	
Beskrivning av platsen	Området ligger i direkt anslutning till stadskärnan. Tidigare bensinmack och bilservice är avvecklade och byggnaderna står idag tomma. Stadspark, bostäder och kommunhus används för respektive ändamål.
Nuvarande mark- eller vattenanvändning (planlagt, oexploaterad mark, nuvarande användning)	Planlagt i äldre detaljplaner.
Platsen i förhållande till ÖP	Enligt ÖP bör ny bebyggelse främst tillkomma i anslutning till eller som en förtätning av redan bebyggda områden.
Platsen i förhållande till FÖP	Ingen FÖP finns för området som ej är särskilt utpekad i de fördjupade tätortsstudier.
Platsen i förhållande till övriga styrdokument, policys	Kommunens lokala styrdokument och policys ska följas i planen.
Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. Miljöbalken. (luft, vatten)	Dagvatten från området når Yttre Gamlebyviken som har otillfredsställande ekologisk status men god kemisk ytvattenstatus.
Internationella konventioner (Natura 2000, Unescos världsarv etc.)	Finns ej inom planområdet.
Riksintressen och särskilda hushållningsbestämmelser enl. 3-4 kap MB.	Planområdet gränsar till riksintresse för kulturmiljö, Västerviks stadskärna.
Skyddad natur/kultur enl. 7 kap MB. (biotopskydd, strandskydd, vattenskyddsområden, naturminnen, natur/kulturresevat etc.)	Finns ej inom planområdet.
Byggnadsminnen eller fornminnen	Finns ej inom planområdet.
Kända kulturhistoriska värden (t.ex. områden som ingår i kommunens kulturmiljöprogram eller motsvarande)	Kommunhuset (fd tingshuset), Sondenburgska villan och stadsparken har höga kulturhistoriska värden.
Kända naturvärden/ekologiskt känsliga områden (t.ex. områden som pekats ut i kommunens eller i länsstyrelsens naturvårdsprogram eller motsvarande, kända flora/fauna i artportalen)	Finns ej inom planområdet.
Övriga värden av stort allmänt intresse (friluftsliv, rekreation, motion, lek etc.)	Stadsparken ingår i planområdet.
Skyddsavstånd (farligt gods, industrier, djurhållning, kraftledning etc.)	Inga kända skyddsavstånd.
Övriga störningar (buller, ljus, lukt, strålning etc.)	Näraliggande verksamheter bör beaktas.
Geotekniska svårigheter	-
Påverkan av ett förändrat klimat (ras, skred, höjd havsnivå, ökade	Inga kända problem.

flöden vid regn)				
Förorenad mark/vatten				Riskklassning finns för föroreningar inom kvarteret Syrenen.
Högt exploateringstryck/är redan högexploaterat				Efterfrågan finns på ytterligare bostäder i området.
Planens tänkbara effekter				
<i>MÅL OCH NORMER</i>				
<i>Påverkan</i> <i>Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken (luft, vatten)			X	Det finns inget som tyder på att miljö kvalitetsnormer kommer att överskridas. Ett genomförande av planen bedöms inte påverka möjligheterna att kunna förbättra miljö kvalitetsnormen för vatten till år 2021.
Nationella miljömål (Naturvårdsverket)			X	
Regionala miljömål (Länsstyrelsen)			X	
<i>KOMMUNALA RIKTLINJER</i>				
<i>Påverkan</i> <i>Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
ÖP, FÖP			X	Planen ska följa gällande riktlinjer
Övriga kommunala styrdokument och policys (miljöstrategi, naturvårdsprogram, grön- och blåstrukturen, avfallsplan, policy för funktionshinder, m fl.)			X	Planen ska följa gällande styrdokument och policys.
<i>TILLSTÅNDSPRÖVNING</i>				
<i>Påverkan</i> <i>Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken (täkt, avfall, farligt material etc.)			X	
<i>LAGSTADGAT SKYDD</i>				
<i>Påverkan</i> <i>Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Natura 2000			X	
Naturreservat			X	
Biotopskydd			X	
Strandskydd			X	
Skyddsområde för vattentäkt			X	
Byggnadsminnen			X	
Naturminnen			X	
Fornminnen			X	

<i>HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Riksintressen och särskilda hushållningsbestämmelser enl. 3-4 kap MB.			X	
Avsevärd förändring av mark- och vattenanvändning			X	Användningen är i stort sett densamma som i närmiljön.
Friluftsliv, rekreation och friytor (motionsspår, idrottsplats, park/naturområde/grönstruktur, lekplats, strövområde)		X		Stadsparken ingår i planområdet.
Kulturmiljö (kommunens kulturmiljöprogram, kulturminnesvårdsprogram el. liknande)		X		Stadsparken, Sondenburgska villan, kommunhuset.
<i>MARK</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Erosion			X	
Ras/skred			X	
Sättningar			X	
Föroreningar	X			Mark. Utreds i planarbetet.
Vibrationer			X	
Skada på värdefull geologisk formation			X	.
Övrigt			X	
<i>LUFT OCH KLIMAT</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Luftföroreningar			X	
Vindrörelser			X	
Temperaturer			X	
Luftfuktighet			X	
Ljusförhållanden			X	
Övrigt			X	
<i>VATTEN</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Grund- och ytvatten			X	
Dagvatten			X	
VA			X	
Risk för översvämningar			X	
Övrigt			X	
<i>VÄXT- OCH DJURLIV</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Naturvärden			X	
Spridningskorridor			X	
Naturmiljö			X	

<i>SAMHÄLLS- OCH NATURGEOGRAFI</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Landskapsbild/stadsbild		X		Känslig miljö i anslutning till stadsparken.
Barriäreffekter (trafikerade vägar, järnvägar, sjöar och vattendrag, nivåskillnader)			X	.
<i>NATURTILLGÅNGAR</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Ökat alstrande av avfall som ej återanvänds (t.ex. massor som deponeras)			X	
Ökad användning av icke förnyelsebar energi			X	
Utnyttjande av icke förnyelsebar naturresurs (grus- och bergtäkter, dricksvatten)			X	
<i>TRAFIK</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Ökad fordonstrafik/ändrade trafikförhållanden		X		Ändring av planen tillför viss trafik i området. Detta utreds i fortsatt planprocess.
<i>MÄNNISKORS HÄLSA</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Buller (överskridna riktvärden)		X		
Sociala miljön (trygghet, säkerhet, tillgänglighet för alla)			X	
Luftkvalitet (obehaglig lukt, luftföroreningar, allergirisk, partiklar)			X	
Förändrade ljusförhållanden (bländande ljusken, skuggningar)		X		
Skyddsavstånd (farligt gods, industrier, djurhållning, bensinstationer, kraftledningar)			X	
Säkerhetsrisker (explosion, strålning, radon, brand, utsläpp av hälsofarliga ämnen, trafiksäkerhet)			X	
<i>MATERIELLA TILLGÅNGAR</i>				
<i>Påverkan</i>	<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Byggnader, anläggningar och infrastruktur (vägar, VA)		X		
Energi (fjärrvärme)			X	
Massbalans och material			X	
Följdinvesteringar	X			Gång- och cykelvägar, parkeringsplatser

EXTERN PÅVERKAN				
Påverkan	Ja	Eventuell	Nej	Kommentar
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet			X	

Ställningstagande och motivering

Detaljplanen medför en förändrad markanvändning till bostäder inom ett redan exploaterat område som varit bebyggd sedan början av 1900-talet. I övrigt sker endast mindre förändringar och anpassning till befintliga förhållanden. Genomgången av checklistan visar att planen inte ger någon större påverkan på omgivningen och att planläggningen inte antas medföra betydande miljöpåverkan. Därmed behöver inte en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalkens bestämmelser göras. Under planarbetet ska förorenad mark och bullerstörningar på nya bostäder särskilt beaktas och utredas.

Medverkande tjänstemän

Enheten för samhällsbyggnad

Miljö- och byggnadskontoret

Daniel Niklasson
Planarkitekt

Lars Kåremyr
Kommunekolog

Bilaga

MKB-förordningen, bilaga 2 och 4

Bilaga 2

Kriterier som avses i [3 § andra stycket](#) förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar

1. Projektens karaktäristiska egenskaper

Projektets karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt

- projektets omfattning,
- projektets förening med andra projekt,
- projektets utnyttjande av mark, vatten och andra resurser,
- projektets alstrande av avfall,
- föroreningar och störningar, och
- riskan för olyckor, särskilt när det gäller de ämnen och den teknik som har använts.

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de områden som kan antas bli påverkade måste beaktas. Vid bedömningen skall särskild hänsyn tas till

- nuvarande markanvändning,
- markens, vattnets och andra resursers förekomst, kvalitet och förnyelseförmåga i området, och
- den befintliga miljöns känslighet, med särskild uppmärksamhet på
  - större opåverkade områden,
  - våtmarker,
  - kustområden,
  - bergs- och skogsområden,
  - nationalparker, naturreservat, kulturresevat och andra områden som är skyddade enligt [7 kap. miljöbalken](#),
  - områden där kvalitetsnormer har överträtts eller riskerar att överträdas,
  - tätbefolkade områden, och

- historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden.

3. De möjliga effekternas karaktäristiska egenskaper

Projektets möjliga påverkan av betydelse måste beaktas i förhållande till de kriterier som finns under 1 och 2 och särskilt när det gäller

- a) effekternas omfattning (geografiskt område och den berörda befolkningens storlek),
- b) effekternas gränsöverskridande karaktär,
- c) effekternas betydelse och komplexitet, varvid särskild hänsyn bör tas till allmänhetens behov av information,
- d) effekternas sannolikhet, och
- e) effekternas varaktighet, vanlighet och uppträdande (reversibilitet)

Bilaga 4

Bedömningskriterier

1. Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper

I bedömningen skall särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet

a) anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftförhållanden eller genom att fördela resurser,

b) har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,

c) har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,

d) innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller

e) har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.

2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat

I bedömningen skall särskilt beaktas

a) sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den,

b) påverkans totaleffekt,

c) påverkans gränsöverskridande art,

d) riskerna för människors hälsa eller för miljön,

e) påverkans storlek och fysiska omfattning,

f) vilken betydelse och sårbarhet som det påverkade området har på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, kulturarvet eller speciella särdrag i naturen, och

g) påverkan på områden eller natur som har erkänd nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Förordning (2005:356).

Plan- och bygglagen (PBL) 4 kap 34 §

”34 § Om genomförandet av planen kan antas få en betydande miljöpåverkan, ska redovisningen enligt [33 § första stycket 4](#) i fråga om miljökonsekvenserna ha det innehåll som följer av [6 kap. 12 §](#) och [13 § första stycket miljöbalken](#).

Redovisningen ska också uppfylla kraven i [6 kap. 7 § första](#) och [andra styckena miljöbalken](#), om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för

1. industriändamål,
2. ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse,
3. en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. en hamn för fritidsbåtar,
5. ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. en permanent campingsplats,
7. en nöjespark,
8. en djurpark,
9. en spårväg, eller
10. en tunnelbana. Lag (2012:444).”

Miljöbalken 6 kap. 7§ första och andra stycket.

”7 § Miljökonsekvensbeskrivningen ska, i den utsträckning det behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning, innehålla de uppgifter som behövs för att uppfylla syftet enligt [3 §](#).

Om verksamheten eller åtgärden omfattas av samrådskravet i [4 § första stycket 2](#), ska miljökonsekvensbeskrivningen alltid innehålla

1. en beskrivning av verksamheten eller åtgärden med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning,
2. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att skadliga verkningar ska undvikas, minskas eller avhjälpas och hur det ska undvikas att verksamheten eller åtgärden medverkar till att en miljökvalitetsnorm enligt [5 kap.](#) inte följs,
3. de uppgifter som krävs för att påvisa och bedöma den huvudsakliga inverkan på människors hälsa, miljön och hushållningen med mark och vatten samt andra resurser som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra,
4. en redovisning av alternativa platser, om sådana är möjliga, samt alternativa utformningar tillsammans med dels en motivering varför ett visst alternativ har valts, dels en beskrivning av konsekvenserna av att verksamheten

eller åtgärden inte kommer till stånd, och

5. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–4.

När en miljökonsekvensbeskrivning ska redovisa alternativa utformningar enligt [andra stycket 4](#) får länsstyrelsen, inom ramen för samrådsförfarandet, ställa krav på att även andra jämförbara sätt att nå samma syfte ska redovisas.

För verksamheter eller åtgärder som kan antas påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt [7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2](#) ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid innehålla de uppgifter som behövs för prövningen enligt [7 kap. 28 b](#) och [29 §§](#). Om miljökonsekvensbeskrivningen har upprättats enbart för en prövning enligt [7 kap. 28 b](#) och [29 §§](#), behöver beskrivningen endast innehålla de uppgifter som behövs för den prövningen. Lag (2010:882).”

Miljöbalken 6 kap. 12§ och 13§ första stycket.

”**12 §** Inom ramen för en miljöbedömning enligt [11 §](#) skall myndigheten eller kommunen upprätta en miljökonsekvensbeskrivning där den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan antas medföra identifieras, beskrivs och bedöms. Rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd skall också identifieras, beskrivas och bedömas.

Miljökonsekvensbeskrivningen skall innehålla

1. en sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program,
2. en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen, programmet eller ändringen inte genomförs,
3. en beskrivning av miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt,
4. en beskrivning av relevanta befintliga miljöproblem som har samband med ett sådant naturområde som avses i [7 kap.](#) eller ett annat område av särskild betydelse för miljön,
5. en beskrivning av hur relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i planen eller programmet,
6. en beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter,
7. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan,
8. en sammanfattande redogörelse för hur bedömningen gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes,
9. en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför, och
10. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1-9. Lag (2004:606).”

”**13 §** En miljökonsekvensbeskrivning enligt [12 §](#) ska innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till

1. bedömningsmetoder och aktuell kunskap,
2. planens eller programmets innehåll och detaljeringsgrad,
3. var i en beslutsprocess som planen eller programmet befinner sig,
4. att vissa frågor kan bedömas bättre i samband med prövningen av andra planer och program eller i tillståndsprövningen av verksamheter eller åtgärder, och
5. allmänhetens intresse. Innan en myndighet eller kommun bestämmer omfattningen av och detaljeringsgraden för miljökonsekvensbeskrivningen, ska myndigheten eller kommunen samråda med den eller de kommuner och länsstyrelser som berörs av planen eller programmet. För planer och program på nationell nivå ska samråd i stället ske med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och andra berörda statliga förvaltningsmyndigheter. Lag (2012:905).”